

Zriaďovateľ:

TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Gymnázium Ladislava Novomeského
Dlhá 1037/12 | 905 40 Senica | Slovenská republika

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry – štvorročné štúdium, školský rok 2022/23

Meno a priezvisko:	
Dátum narodenia:	

Body spolu:	
Podpis hodnotiteľa	

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry – štvorročné štúdium, šk. r. 2022/23

ODPOVEĎOVÝ HÁROK

Odpovede na otázky z testu vpisujte na tento odpoveďový hárok. Po doplnení úlohy 1 (t. j. pravopisnej doplnovačky) pokračujte vpisovaním odpovedí na otázky z testu do tabuľky na druhej strane odpoveďového hároku.

1. Doplni i, í/y, ý:

Rachot hromov sa už siedm___ deň oz___val v neďalek___ch horách a pripom___nal nem___losrdn___ boj o život. Z tmav___ch mračien však napokon začali v___kúkať slnečné lúče a s nesl___chanou silou liali svoje svetlo na krajinu. Z úkr___tov postupne pov___liezalo veľké množstvo zver___. Z hniezd vyleteli aj prv___ vtáci. Na krátk___ okam___h si oddýchli na konár___ a potom už lietali vo výškach. Z dier a škár na stromoch sa drali von všetky chrobák___. T___to drobn___ obyvatelia lesa postupne oživali a onedlho bolo počuť hm___z___ bzukot všade. Z tráv___ sa v___motal chrúst a sotva striasol z kr___del rosu, ktorá sa bl___šťala ako kr___šťal, spadla naňho nová kvapka. Zo stromov stekali perl___čk___ dažďa a les hýr___l rôzn___mi farbami. Tu má zver svoje ozajstné kráľovstvo.

Svoje odpovede na otázky z testu vepisujte do jednotlivých políček do časti: Odpoveď. Pri otázkach s výberom možností vepisujte len písmená označujúce správnu odpoveď na danú otázku. Pri otázkach, ktoré vyžadujú slovnú odpoveď, vepisujte do kolónky na odpoveď slová/slovné spojenia.

otázka	Odpoveď	body	otázka	Odpoveď	body
1.	Pravopisná doplnovačka, pokračuj úlohou 2.		18.		
2.			19.		
3.			20.		
4.			21.		
5.			22.		
6.			23.		
7.			24.		
8.			25.		
9.			26.		
10.			27.	A	
11.		B			
12.		C			
13.		D			
14.		E			
15.		F			
16.		G			
17.			Body spolu		

TEST

Odpovede nepíšte do testu, píšete do odpoveďového hárka!

Ukážka č. 1

Objav vďaka náhode

Na jeseň roku 1928, pred odchodom na dovolenku, zabudol prikryť misky s baktériami hnisu. Po návrate si v jednej z **nich** všimol kolóniu plesne *Penicillium notatum*. Zaujalo ho, že všade, kde sa pleseň dostala do kontaktu s baktériami, prestali sa množiť a postupne hynuli.

Fleming extrakt z plesne izoloval a účinnú látku, ktorú pleseň produkovala, nazval penicilín. Vo februári 1929 svoj objav publikoval v *British Journal of Experimental Pathology*, ale nevzbudil tým takmer nijaký záujem vedeckej obce. Neskôr ho okomentoval slovami: „Človek niekedy nájde to, čo nehľadá.“ Flemingov čas prišiel až o deväť rokov neskôr, keď sa jeho článok dostal do rúk oxfordského profesora sira Howarda Waltera Floreya.

(Encyklopédia: 100 osobností, ktoré zmenili svet - upravené)

2. Ktoré z nasledujúcich tvrdení NEVYPLÝVA z textu ukážky č.1 ?

- A. Vedec Fleming pred odchodom na dovolenku neprikryl misky s baktériami hnisu.
- B. Po návrate z dovolenky si všimol kolóniu plesne *Penicillium notatum*.
- C. Fleming pomenoval jeden z najznámejších liekov podľa účinnej látky z kolónie plesne *Penicillium notatum*.
- D. Objav, ktorý publikoval v *British Journal of Experimental Pathology*, nevyvolal nikdy nijaký záujem vedeckej obce.

3. Do akého jazykového štýlu patrí ukážka č. 1?

- A. do umeleckého štýlu
- B. do hovorového štýlu
- C. do náučného štýlu
- D. do administratívneho štýlu

4. Ktoré zo slov použitých v ukážke č. 1 je NESPRÁVNE vysvetlené?

- A. kolónia – spoločenstvo hromadne žijúcich mikroorganizmov
- B. extrakt – výťažok
- C. izolovať – ničiť
- D. produkovať – vyrábať

5. Urči nasledujúcu vetu podľa členitosti: Na báze penicilínu vzniklo množstvo ďalších antibiotík.

- A. jednočlenná slovesná veta
- B. jednočlenná neslovesná veta
- C. dvojčlenná neúplná veta
- D. dvojčlenná úplná veta

6. Vypíš z nasledujúcej vety prisudzovací sklad: Účinnú látku proti baktériám produkovala pleseň.

7. Označ slovotvorné základy slov podčiarknutých v nasledovných slovných spojeniach:

záujem vedeckej obce, okomentoval slovami

- A. ved – , koment –
- B. vedec – , koment –
- C. vedec – , komen –
- D. ved – , komen –

8. V ktorej z možností sa nachádza veta, ktorá NIE JE súvetím?

- A. Flemingov čas prišiel až o deväť rokov neskôr, keď sa jeho článok dostal do rúk oxfordského profesora sira Howarda Waltera Floreya.
- B. Na jeseň roku 1928, pred odchodom na dovolenku, zabudol prikryť misky s baktériami hnisu.
- C. Fleming extrakt z plesne izoloval a účinnú látku nazval penicilín.
- D. Vo februári 1929 svoj objav publikoval v *British Journal of Experimental Pathology*, ale nevzbudil tým nijaký záujem vedeckej obce.

9. Ktorý z neohybných slovných druhov sa v poslednej vete ukážky č. 1 NENACHÁDZA?

10. V ktorej možnosti sú správne určené podčiarknuté slovné druhy nasledujúcej vety? (V poradí, v akom sa nachádzajú vo vete.)

Flemingov čas **prišiel** až o **deväť** rokov neskôr, keď sa **jeho** článok dostal do rúk oxfordského profesora sira Howarda Waltera Floreya.

- A. prídavné meno – prívlastňovacie, sloveso – plnovýznamové, číslovka – určitá, prídavné meno – prívlastňovacie
- B. podstatné meno – vlastné, sloveso – nezvratné, číslovka – základná, zámeno – osobné (základné)
- C. prídavné meno – prívlastňovacie, sloveso – plnovýznamové, číslovka – určitá, zámeno – osobné (prívlastňovacie)
- D. prídavné meno – vlastné, sloveso – nezvratné, číslovka – základná, zámeno – ukazovacie

11. Z druhého odseku ukážky č. 1 vypiš jedno ukazovacie zámeno.

12. Napíš číselný údaj 1928 pravopisne správne slovom.

13. O vete „Na stole stáli misky s baktériami hnisu.“ platí, že sa v nej nachádzajú:

- A. 2 predmety, 1 nezhodný prívlastok, 1 vetný základ,
- B. 2 nezhodné prívlastky, 1 príslovkové určenie miesta, 1 prisudzovací sklad,
- C. 1 nezhodný prívlastok, 2 predmety, 1 prisudzovací sklad,
- D. 1 nezhodný prívlastok, 1 predmet, 1 príslovkové určenie miesta.

14. V ktorej z možností NEDOCHÁDZA k spodobovaniu?

- A. Po návrate si v jednej z nich všimol kolóniu plesne.
- B. Publikovaním svojho objavu nezbudil takmer nijaký záujem vedeckej obce.
- C. Baktérie sa prestali množiť.
- D. Fleming extrakt z plesne izoloval.

15. Od slovesa produkovať vytvor tvar 1.os. plurálu, podmieňovacieho spôsobu, minulého času.

16. Utvor všetky tvary rozkazovacieho spôsobu od slovesa vzbudiť.

17. Ktoré gramatické kategórie a vzor zodpovedajú podčiarknutému podstatnému menu v nasledujúcej vete?

Po návrate si v jednej z nich všimol kolóniu plesne.

- A. mužský rod, singulár, datív, neživotné, vzor dub
- B. mužský rod, singulár, lokál, neživotné, vzor stroj
- C. mužský rod, singulár, lokál, neživotné, vzor dub
- D. mužský rod, singulár, datív, neživotné, vzor stroj

18. Vyber tri možnosti, ktoré obsahujú správne informácie o zámene *nich* podčiarknutom v ukážke č. 1. (Správne sú tri možnosti. Pracuj s ukážkou č. 1!)

- A. ukazovacie zámeno
- B. základný tvar je ONI
- C. osobné – základné zámeno
- D. genitív, mužský rod, plurál
- E. základný tvar je ONY
- F. lokál, ženský rod, singulár
- G. osobné – prívlastňovacie zámeno
- H. základný tvar je MY
- I. akuzatív, ženský rod, plurál
- J. genitív, ženský rod, plurál

19. V ktorej z možností sú uvedené druhy slov, ktoré sa vyskytujú v texte ukážky č. 1?

- A. slová cudzieho pôvodu, neutrálne slová, odborné slová
- B. nové slová, cudzie slová, slangové slová
- C. odborné slová, expresívne slová, nové slová
- D. neutrálne slová, frazeologizmy, historizmy

Ukážka č. 2

Bezočivá myš sa priblížila k býkovi, keď sa pokojne pásol na lúke za domom. Zrazu uhryzla ozrutné zviera do nosa. Býk zaručal od prekvapenia a zlosti. Myš sa zvrtila a utekala preč. Býk sklonil hlavu a vyrazil za ňou. Dobešla k svojej diere v múre a vhupla dnu. Býk pred dierou fučal, hrabal kopytami a vyzýval myš, aby vyšla von, myš sa mu však vysmiala. To bolo na býka priveľa! Ustúpil pár krokov, rozbehol sa a udrel hlavou do múry, ten sa však ani nezachvel. Býkovi sa však zatmelo pred očami a klesol na kolená. Vtedy malá myška vyletela von ako strela a znova ho uhryzla. Býk chcel myš udupať, no bol priveľmi pomalý. Myš už bola opäť vo svojej diere.

20. Z ukážky č. 2 vyplýva:

- A. Býk ubližoval bezmocnej myške. C. Býk trpezlivo vyčkával, kedy myš vyjde von.
B. Býk sa vzdal boja a klesol na kolená. D. Býk stratil rovnováhu a myš ho opäť napadla.

21. Rozhodni, ktoré štyri tvrdenia platia o ukážke č. 2. (Správne sú štyri možnosti.)

- A. V ukážke sa uplatňuje rozprávací slohový postup. E. Ukážka je z hľadiska žánru bájkou.
B. Z hľadiska žánru ide o charakteristiku. F. V ukážke sa uplatňuje opisný slohový postup.
C. V ukážke sa uplatňuje on-rozprávanie. G. Je to próza, v ktorej sa uplatňuje ja-rozprávanie.
D. Je to poézia a z hľadiska žánru je ukážka rozprávkou. H. Je to neveršovaná epika.

22. Z ukážky č. 2 vyplýva poučenie:

- A. Je dôležité nenechať sa odradiť a každú prospešnú prácu vždy dokončiť.
B. Telesná veľkosť a sila nie sú vždy rozhodujúce.
C. Niekedy dosiahneme viac presvedčaním ako silou.
D. Nemali by sme robiť závery, kým nepoznáme celú pravdu.

23. V podčiarknutej vete ukážky č. 2 sa NENACHÁDZA:

- A. prirovnanie B. epiteton C. metafora D. zdobnenina

24. Napíš pravopisne správne vybrané slovo, ktoré je antonymom prídavného mena z nasledujúcej vety:

Býk chcel myš udupať, no bol priveľmi pomalý.

25. Ktoré dve slová sú synonymami k slovu bezočivá? (Správne sú dve možnosti.)

- A. chvastavá B. protivná C. drzá D. slepá E. trúfalá F. odvážna G. neporiadna

26. V ktorej z viet sa nachádza slovo so slabikotvornou spoluhláskou?

- A. Býk zaručal od prekvapenia a zlosti. C. Býk sklonil hlavu a vyrazil za ňou.
B. Myš sa zvrtila a utekala preč. D. Dobešla k svojej diere v múre a vhupla dnu.

27. Vypíš z radu slovo/slovné spojenie,

- A. **v ktorom NENASTALO rytmické krátenie:** látok, stiahnu, dobrých, miestach, svieži, vzácnych
B. **ktoré pomenúva literárny žáner:** lyrika, poézia, poviedka, epika, próza, dráma,
C. **ktoré NEPOMENÚVA krátky útvar ľudovej slovesnosti:** vyčítanka, hádanka, modlitba, príslovie, pranostika, porekadlo,
D. **ktoré je napísané pravopisne správne:** banskobystričan, Štúrovský pravopis, jánošíkov poklad, vianočné sviatky, Kysucké nové mesto, čech,
E. **ktoré NEPOMENÚVA časť vonkajšej kompozície básne:** verš, nadpis, strofa, kapitola,
F. **ktoré pomenúva druh rýmu so schémou abcb:** združený, prerývaný, obkročný, striedavý,
G. **ktoré pomenúva umelca riadiaceho tím ďalších umelcov pri nácviiku divadelnej hry (príp. pri nakrúcaní filmu, nahrávaní rozhlasovej hry) a zodpovedajúceho za výslednú podobu daného divadelného predstavenia (filmu, rozhlasovej hry...):** herec, režisér, scenárista, dramaturg.